

सहायक कक्ष अधिकारी यांच्या कक्ष अधिकारी
पदावरील पदोन्नतीसाठीच्या सन २०२३ च्या द्वितीय
विभागीय परीक्षेच्या प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: परीक्षा २०२३/प्र.क्र.४४/का.१७
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: ०५ सप्टेंबर, २०२३.

वाचा-

शासन परिपत्रक क्र. परीक्षा २०२३/प्र.क्र.४४/का.१७, दि. १४.०८.२०२३.

शासन परिपत्रक-

संदर्भाधीन दि. १४०८.२०२३. च्या परिपत्रकान्वये कक्ष अधिकारी पदावरील पदोन्नतीसाठीच्या सन २०२३ च्या द्वितीय विभागीय परीक्षेसाठी पात्र उमेदवारांचे अर्ज मागविण्यात आलेले आहेत. मंत्रालयीन संवर्ग व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे कार्यालय यामधील सहायक कक्ष अधिकारी तसेच विधि व न्याय विभागातील सहायक कक्ष अधिकारी (विधि) यांच्या कक्ष अधिकारी पदावर पदोन्नतीसाठी घेण्यात येणाऱ्या विभागीय परीक्षेचे प्रशिक्षण वर्ग सोमवार दि. ११ सप्टेंबर, २०२३ ते बुधवार दि. २६ ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत परिषद सभागृह, ६ वा मजला, मंत्रालय विस्तार इमारत, मुंबई येथे आयोजित करण्यात येणार आहेत. या शासन परिपत्रकासोबत जोडलेल्या परिशिष्टांचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे.

परिशिष्ट	विषय	संबंधित उमेदवारांनी सोबतच्या सर्व परिशिष्टांचे अवलोकन करून त्याप्रमाणे प्रशिक्षणास उपस्थित रहावे.
अ	प्रशिक्षणाचे वेळापत्रक	
ब	पेपरनिहाय अंतर्भूत विषयांचा अभ्यासक्रम व पुस्तकांचे खोत	

२. सदर परीक्षेसाठी शासन निर्णय दि. ५.०४.२०२२ नुसार विहीत करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमातील सामाईक विषयांबाबतचे प्रशिक्षण सामान्य प्रशासन विभाग/कार्या.१७ मार्फत आयोजित करण्यात येईल. तसेच, स्वतंत्र विषयांबाबतचे प्रशिक्षण संबंधित विभाग/कार्यालयांमार्फत आयोजित करण्यात येईल.

३. सर्व मंत्रालयीन विभाग तसेच महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे कार्यालय यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदरहू परिपत्रक सर्व संबंधित सहायक कक्ष अधिकारी (प्रतिनियुक्तीवर / रजेवर असलेल्या उमेदवारांसह) यांच्या लेखी निर्दर्शनास आणावे व त्यांना उपरोक्त प्रशिक्षण वर्गास हजर राहण्याची परवानगी देण्यात यावी.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२३०९०५१७५६३९२६०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संगीता अ. टांकसाळे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

३. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना).
४. श्री. प्रकाश साबळे, सहसचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. श्री. प्रशांत साजणीकर, सहसचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. श्रीम. गीता कुलकर्णी, उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. श्री. ना.रा.थिटे, विशेष कार्यकारी अधिकारी, मंत्री कामगार यांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
८. श्री. आ. अ. लोपीस, से.नि. अवर सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. श्रीम. माधवी शिंदे, अवर सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. श्रीम. गीता यादव, कक्ष अधिकारी, उपसभापती कार्यालय, विधानमंडळ, मुंबई.
११. श्री. सचिन राणे, कक्ष अधिकारी, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. श्रीम. पल्लवी पलांडे, कक्ष अधिकारी, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. श्रीम. अमृता मनवे, सहायक कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यासन १४-ब, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. निवडनस्ती.

परिशिष्ट - अ

(शासन परिपत्रक क्र.: - परीक्षा २०२३/प्र.क्र.४४/का.१७, दि. ०५.०९.२०२३ सोबतचे सहपत्र)

कक्ष अधिकारी विभागीय परीक्षा २०२३ (द्वितीय) च्या प्रशिक्षणाचे वेळापत्रक.

प्रशिक्षणाचा दिनांक	तास व वेळ	पहिला तास सकाळी १०.३० ते ११.३०	दुसरा तास सकाळी ११.३० ते दुपारी १२.३०	तिसरा तास दुपारी १२.३० ते १.३०
११ सप्टेंबर ते १५ सप्टेंबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. २ (भाग १)	पेपर क्र. २ (भाग १)	पेपर क्र. ३ (भाग १)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. आ.अ. लोपिस	श्री. आ.अ. लोपिस	श्री. प्रकाश साबळे

सार्वजनिक सुट्टी दि. १६ व १७ सप्टेंबर, २०२३

१८ सप्टेंबर २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. २(भाग १)	पेपर क्र. २ (भाग १)	पेपर क्र. ३ (भाग १)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. आ.अ. लोपिस	श्री. आ.अ. लोपिस	श्री. प्रकाश साबळे

सार्वजनिक सुट्टी दि. १९ सप्टेंबर, २०२३

दि. २०, २१ व २२ सप्टेंबर, २०२३ रोजी प्रशिक्षणास सुट्टी राहील.

सार्वजनिक सुट्टी दि. २३ व २४ सप्टेंबर, २०२३

२५ सप्टेंबर ते २६ सप्टेंबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती गीता कुलकर्णी	श्रीमती गीता कुलकर्णी	श्रीमती पल्लवी पलांडे
२७ सप्टेंबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती माधवी शिंदे	श्रीमती माधवी शिंदे	श्री. सचिन राणे

सार्वजनिक सुट्टी दि. २८ सप्टेंबर, २०२३

२९ सप्टेंबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)	पेपर क्र. १ (भाग १)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती माधवी शिंदे	श्रीमती माधवी शिंदे	श्री. सचिन राणे

सार्वजनिक सुट्टी दि. ३० सप्टेंबर, २०२३ तसेच दि. १ व २ ऑक्टोबर, २०२३

३ ऑक्टोबर ते ६ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. ४	पेपर क्र. ४	पेपर क्र. ४
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती गीता यादव	श्रीमती गीता यादव	श्रीमती गीता यादव

सार्वजनिक सुट्टी दि. ७ व ८ ऑक्टोबर, २०२३

९ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. ४	पेपर क्र. ४	पेपर क्र. ४
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती गीता यादव	श्रीमती गीता यादव	श्रीमती गीता यादव
१० ऑक्टोबर ते ११ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. २ (भाग २)	पेपर क्र. २ (भाग २)	पेपर क्र. २ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर
१२ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. २ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर
१३ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. ३ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर

सार्वजनिक सुट्टी दि. १४ व १५ ऑक्टोबर, २०२३

१६ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. ३ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)	पेपर क्र. ३ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर	श्री. प्रशांत साजणीकर
१७ ऑक्टोबर ते २० ऑक्टोबर २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. १ (भाग २)	पेपर क्र. १ (भाग २)	पेपर क्र. १ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. ना. रा. थिटे	श्री. ना. रा. थिटे	श्री. ना. रा. थिटे
सार्वजनिक सुट्टी दि. २१ व २२ ऑक्टोबर, २०२३				
२३ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. १ (भाग २)	पेपर क्र. १ (भाग २)	पेपर क्र. १ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्री. ना. रा. थिटे	श्री. ना. रा. थिटे	श्री. ना. रा. थिटे
सार्वजनिक सुट्टी दि. २४ ऑक्टोबर, २०२३				
२५ ऑक्टोबर ते २६ ऑक्टोबर, २०२३	पेपर क्रमांक	पेपर क्र. २ (भाग २)	पेपर क्र. २ (भाग २)	पेपर क्र. २ (भाग २)
	व्याख्यात्यांचे नाव	श्रीमती अमृता मनवे	श्रीमती अमृता मनवे	श्रीमती अमृता मनवे

परिशिष्ट-ब

(शासन परिपत्रक क्र.: परीक्षा २०२३/प्र.क्र.४४/का.१७, दि. ०५.०९.२०२३ सोबतचे सहपत्र)

पेपरनिहाय अंतर्भूत विषयांचा अभ्यासक्रम व अनुषंगीक पुस्तकांची माहीती

अ) मंत्रालय व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग कार्यालयातील सहायक कक्ष अधिकारी तसेच विधि व न्याय विभागातील सहायक कक्ष अधिकारी (विधि) यांच्याकरीता सामाईक पेपरच्या अभ्यासक्रमाची माहीती

प्रश्नपत्रिका क्रमांक	भाग क्र.	विषय	विषयाचा अभ्यासक्रम	अभ्यासक्रमाच्या अनुषंगाने पुस्तकांच्या उपलब्धतेचे ऋोत
१ (एकूण गुण १००)	१ (५० गुण) (पुस्तकासह)	संविधान, इतर सेवाविषयक नियम	भारताचे संविधान,	“भारताचे संविधान” या पुस्तकाच्या प्रती शासकीय मुद्रणालय, चर्नी रोड येथे उपलब्ध आहेत.
			आरक्षण बिंदूनामावली,	आरक्षण धोरण (शा.नि.२२.१.२००४)
			सेवाप्रवेश नियम, पदोन्नती, ज्येष्ठता, मानीव दिनांक	पदोन्नतीचे मार्गदर्शक तत्वे (शा.नि.दि. १.८.२०१९) बदली अधिनियम २००५ (शा.नि.दि. १२.५.२००६) प्रतिनियुक्ती धोरण (शा.नि.दि. १७.१२.२०१६, व १६.२.२०१८)
			म.ना.से. (वेतन) व इतर	म.ना.से. (वेतन) नियम, १९७९
२ (एकूण गुण १००)	१ (७० गुण) (पुस्तकासह)		म.ना.से. (सेवेच्या सर्वधारण शर्ती) नियम, १९८१	सदर नियम वित्त विभागाच्या संकेतस्थळावर “कायदे व नियम” या मथळ्याखाली उपलब्ध आहेत.
			म.ना.से. (पदग्रहण अवधी, स्वीयेतर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतून काढणे या काळातील प्रदाने) नियम, १९८१	
			म.ना.से. (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२	

			<p>म.ना.से. (निवृत्तीवेतनाचे अंशराशीकरण) नियम, १९८४</p> <p>राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना (NPS)</p>	
२ (३० गुण) (पुस्तकासह)	म.ना.से.(शिस्त व अपिल), महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावली व कार्यनियमावली अन्वये दिलेले अनुदेश	<p>म.ना.से.(शिस्त व अपील) नियम, विभागीय चौकशी नियम पुस्तिका १९९९,</p> <p>म.ना.से. (वर्तणूक) नियम १९७९</p> <p>कार्यनियमावली (पहिली अनुसूची वगळून)</p> <p>कार्यनियमावली अन्वयेचे अनुदेश</p>	<p>म.ना.से.(शिस्त व अपील) नियम, विभागीय चौकशी नियम पुस्तिका १९९९,</p> <p>म.ना.से. (वर्तणूक) नियम १९७९</p> <p>कार्यनियमावली (पहिली अनुसूची वगळून)</p> <p>कार्यनियमावली अन्वयेचे अनुदेश</p>	<p>सदर नियम सामान्य प्रशासन विभागाच्या संकेतस्थळावर “कायदे व नियम” या मथळयाखाली उपलब्ध आहेत.</p> <p>सामान्य प्रशासन विभागाच्या संकेतस्थळावर “इतर महत्वाचे दुवे” या मथळयाखाली उपलब्ध आहेत.</p>
३ (एकूण गुण १००)	१ (६० गुण) (पुस्तकासह)	माहिती अधिकार व इतर अधिनियम	<p>माहिती अधिकार व इतर अधिनियम (अधिनियमांच्या प्रतीसह)</p> <p>आपत्ती व्यवस्थापन कायदा व धोरण (अधिनियम व शासन निर्णयाच्या प्रतीसह)</p>	<p>माहीतीचा अधिकार अधिनियम २००५ शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.</p> <p>आपत्ती व्यवस्थापन कायदा २००५ शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.</p>
	२ (४० गुण) (पुस्तका शिवाय)	टिप्पणी व मसुदा लेखन व इतर	टिप्पणीलेखन व मसुदालेखन, अशासकीय विधेयकांबाबतची कार्यपद्धती, अधिनियम व नियम यामध्ये सुधारणा करण्याची कार्यपद्धती	-

ब) मंत्रालय व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग कार्यालयातील सहायक कक्ष अधिकारी तसेच विधि व न्याय विभागातील सहायक कक्ष अधिकारी (विधि) यांच्याकरीता स्वतंत्र पेपरच्या अभ्यासक्रमाची माहीती

प्रश्नपत्रिका क्रमांक	भाग क्र.	विषय	विषयाचा अभ्यासक्रम	अभ्यासक्रमाच्या अनुषंगाने पुस्तकांच्या उपलब्धतेचे झोत
केवळ मंत्रालयीन संवर्गातील सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांसाठी				
१ (एकूण गुण १००)	२ (५० गुण) (पुस्तकासह)	विधानसभा/विधानपरिषद नियम व योजना	महाराष्ट्र विधानसभा/विधानपरिषद नियम (पुस्तकांसह)	महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. मंत्रालयीन संवर्गातील सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांसाठी स्वतंत्र पेपर क्रमांक १ (भाग २) मधील विषयांचे प्रशिक्षण सामान्य प्रशासन विभाग/कार्या.१७ मार्फत आयोजित करण्यात येईल.
			विद्यमान महत्वाच्या शासकीय योजना (पुस्तके, शासन निर्णय आणि टिप्पण्यांशिवाय)	-
केवळ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांसाठी				
१ (एकूण गुण १००)	२ (५० गुण) (पुस्तकासह)	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातील कामकाज	म.लो.आ. (विचारविनियमयापासून सूट) विनियम, १९६५	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग यांचेमार्फत प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येईल. तसेच सदर विषयाच्या पुस्तकांबाबतची उपलब्धता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यालयामार्फत कळविण्यात येईल.
			म.लो.आ. (सदस्य आणि कर्मचारी)(सेवेच्या शर्ती) विनियम, १९७१	
			महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचा वार्षिक अहवाल	
			महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाबरोबर पत्रव्यवहार करताना अनुसरावयाची कार्यपद्धती	
			भारताचे संविधान मधील भाग चौदा,	

		<p>प्रकरण दोन- लोकसेवा आयोग अनुच्छेद क्र.३१५ ते ३२३</p> <p>आयोगाकडून प्रसिद्ध करण्यात येणाऱ्या जाहिरातीचे प्रारूप.</p> <p>आयोगाची कार्यनियमावली.</p>		
केवळ विधि व न्याय विभागातील सहायक कक्ष अधिकारी (विधि) यांच्यासाठी				
१ (एकूण गुण १००)	२ (५० गुण) (पुस्तकांसह)	विधिविषयक कामकाज	विधिविषयक कामकाज चालविण्याचे नियम	विधि व न्याय विभाग यांचेमार्फत प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येईल. तसेच सदर विषयाच्या पुस्तकांबाबतची उपलब्धता विधि व न्याय विभागामार्फत कळविण्यात येईल.
मंत्रालय व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यालयातील सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांकरीता				
४ (एकूण गुण १००) (पुस्तका सह)	--	अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका व इतर	महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका व इतर, मुंबई वित्तीय नियम १९५९ महाराष्ट्र आकर्षिक खर्च नियम १९६५ वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८ (भाग एक), अर्थसंकल्पीय अंदाज नियम वाटप प्रणाली (BEAMS) राज्य योजना, जिल्हा योजना, महाराष्ट्र नियोजन योजना, माहिती व्यवस्थापन प्रद्वती (MPSIMS) खरेदी नियम (Procurement Rules)	वित्त विभागाच्या संकेतस्थळावर “कायदे व नियम” या मथळयाखाली उपलब्ध. मंत्रालय व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यालयातील सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांकरीता स्वतंत्र पेपर क्रमांक ४ मधील विषयांची व्याख्याने सामान्य प्रशासन विभाग/कार्या.१७ मार्फत आयोजित करण्यात येतील.

વિધિ વ ન્યાય વિભાગાતીલ સહાયક કક્ષ અધિકારી (વિધિ) યાંચેકરીતા

૪ (એક્રૂણ ગુણ ૧૦૦)	--	વિધિ વિષયક બાબી	Code of Civil Procedure, ૧૯૦૮ Code of Criminal Procedure, ૧૯૭૩ General Clauses Act, ૧૮૯૭ Interpretation of Statute Bombay High Court (Original Side) Rules, ૧૯૮૦ Bombay High Court (Appellate Side) Rules, ૧૯૬૦ Supreme Court Rules, ૧૯૬૬ Indian Contract Act, ૧૮૭૨ Industrial Dispute Act, ૧૯૪૭ Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, ૨૦૧૩ The Provincial Small Causes Court Act, ૧૮૮૭	વિધિ વ ન્યાય વિભાગ યાંચેમાર્ફત પ્રશિક્ષણ આયોજિત કરણ્યાત યેઝીલ. તસેવ સદર વિષયાચ્યા પુસ્તકાંબાબતચી ઉપલદ્ધતા વિધી વ ન્યાય વિભાગમાર્ફત કળવિણ્યાત યેઝીલ.
--------------------------	----	-----------------	--	---

*****